

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudkyň Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **V. V.**, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2013, č.j. OAM-15/LE-BE02-ZA14-2013, E. č. L009451 o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 11. 2013, č. j. 49 Az 15/2013-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] První žádost o udělení mezinárodní ochrany podala žalobkyně dne 11. 7. 2008 pod svým dívčím jménem O. V., v níž označila za důvod opuštění země původu pronásledování ze strany svého přítele, který se zabývá krádežemi a prodejem zbraní a měla obavu, že jí on nebo někdo z „jeho“ lidí zabije nebo jinak ublíží. Žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 10. 2008, č. j. OAM-518/VL-07-12-2008, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

[2] Žalobkyně brojila proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě, který rozsudkem ze dne 6. 8. 2009, č. j. 62 Az 26/2008-31 žalobu zamítl. Kasační stížnost žalobkyně byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 2. 12. 2009, č. j. 3 Azs 47/2009.

[3] Rozhodnutím ze dne 6. 2. 2013, č. j. OAM-15/LE-BE02-ZA14-2013, žalovaný zamítl opakovanou žádost žalobkyně ze dne 22. 1. 2013 o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, neboť obava žadatelky z návratu do vlasti se opírá o tytéž důvody jako žádost původní a žádné skutečnosti nenasvědčují tomu, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Nebyly ani shledány důvody dle § 14, resp. §14a (že by jí hrozila vážná újma) ani dle § 14b zákona o azylu. Tvrzení uváděná žadatelkou v nově podané žádosti (že je s manželem v rozvodovém řízení, má zde současně přítele, s nímž chce zde žít a nechce se vrátit do Nigerie, a to z důvodů dříve uvedených) žalovaný neshledal podřaditelnými pod dotčená ustanovení zákona o azylu.

[4] Toto rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou podanou Krajskému soudu v Praze, který v záhlaví uvedeném rozsudkem žalobu zamítl. Konstatoval skutečnosti zjištěné správními orgány ohledně pobytu žalobkyně na území České republiky, včetně důvodů pro které se domáhala opakovaně příznání mezinárodní ochrany a uzavřel, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalobkyně opustila vlast z některého z důvodů taxativně uvedených v § 12, nebo že by zde byly skutečnosti nasvědčující možné aplikaci § 14 a násl. zákona o azylu. K tvrzení žalobkyně, že původcem pronásledování může být i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území není schopna nebo ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním, soud uvedl, důvody pronásledování tvrzené žalobkyní byly již žalovaným i krajským a Nejvyšším správním soudem posuzovány v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to i včetně této opakovaně nyní vznesené námitky. K tomu soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek č. j. 3 Azs 22/2004 a další). Zdůraznil, že zákon o azylu nemůže být využíván k legalizaci pobytu na území. Nebylo zjištěno a ani žalobkyně netvrdila, že by se státní orgány v zemi původu o žalobkyni zajímaly a ani že by se pokusila ve své zemi svoji situaci řešit a dovolat se ochrany. Soud aproboval závěr žalovaného, že jde o žádost účelovou, neboť byla podána opakovaně až po zajištění žalobkyně. Nepřisvědčil námitce, již se dovolávala § 14 zákona o azylu za situace, kdy v řízení nezmínila žádnou okolnost, která by mohla být ve vztahu k tomuto ustanovení relevantní. Rodinné vazby cizince nejsou automaticky důvodem pro udělení doplňkové ochrany a v posuzovaném případě se ani nejedná o rodinu.

[5] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. Namítla, že jsou dány důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Dále namítá vady řízení, spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl správním orgánem porušen zákon způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonitost rozhodnutí a soud měl tak rozhodnutí žalovaného zrušit; neučinil-li tak, je jeho rozhodnutí rovněž nepřezkoumatelné, neboť zopakoval závěr žalovaného, aniž by uvedl, proč důvody stěžovatelky uvedené v její výpovědi měly být nedostatečné pro udělení mezinárodní ochrany.

[6] Stěžovatelka zdůraznila, že její tvrzení o pronásledování nebylo nezávisle verifikováno, dovolávala se čl. 196 a 203 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků s důrazem na to, že pokud se opodstatnění příběhu žadatele nedostává důkazů, je nutné uznat žadatelovu věc i v případě pochybnosti. V možnostech žadatelky nebylo prokázat nebezpečí pronásledování ze strany přítele v Nigérii a nebezpečné strádání v případě návratu.

[7] Nelze jí přičítat k tíži, že pobývala na území dříve neoprávněně a k žádosti přistoupila až po zajištění. Pobývala zde z důvodu obav o ohrožení života a hrozilo-li akutně její vyhoštění, pak podala žádost.

[8] K informacím o zemi původu žalovaný ani krajský soud nepřihlédly. Neztotožňuje se rovněž se závěrem soudu, že neuvedla důvody pro udělení humanitárního azylu, naopak správní orgány měly věc posuzovat komplexně. K povinnosti správního orgánu užít volně úvahy odkazuje mj. na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 421/2004. Trvá na tom, že správním orgánem nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu) a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné ohledně situace v zemi původu žadatele ve vztahu k § 14 zákona o azylu. Žalovaný i krajský soud tak nevzaly v úvahu kombinaci různých nebezpečností, jimž stěžovatelka čelila, konkrétně hrozbě msty a pronásledování ze strany osoby jejího bývalého druha, jehož si tak zneprátelila, že jí hrozí nebezpečí vážné újmy.

[9] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na odůvodnění svého podrobného rozhodnutí a na rozsudek krajského soudu. Ohledně vazeb s občanem České republiky uvedl, že k ochraně rodinného a soukromého života slouží primárně ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, nikoliv zákon o azylu (rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 46/2008).

[11] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost.

[12] Vzhledem k okolnosti, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

[13] V projednávané věci Nejvyšší správní soud v kasační stížnosti nenalézal tvrzení stěžovatelky, které by představovalo přesah vlastních zájmů stěžovatelky. Stěžovatelka opakovaně napadá nedostatek zjištění skutkového stavu věci stran situace v zemi původu, ačkoliv tento stav byl zjištěn již v předcházejícím řízení a stěžovatelkou tvrzené důvody opuštění země původu jsou stále tytéž. Již v rozsudku č.j. 3 Azs 47/2009-59, vydaném v řízení o první žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu, Nejvyšší správní soud zaujal jednoznačný závěr: „*Problematikou zjišťování skutkového stavu v řízení o udělení mezinárodní ochrany se již Nejvyšší správní soud dostatečně zabýval např. v rozsudcích ze dne 24. 2. 2004, č.j. 6 Azs 50/2003 - 89, či ze dne 18. 1. 2006, č.j. 6 Azs 386/2004 - 40, oba dostupné www.nssoud.cz. Namítá-li stěžovatelka nedostatečnou relevanci a nesprávnou interpretaci použitých zpráv o situaci v zemi jejího původu, pak s obdobným tvrzením se Nejvyšší správní soud vypořádal např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č.j. 4 Azs 38/2003 - 36, dostupném na www.nssoud.cz.*

[14] Rovněž tak k otázce výkladu pojmu pronásledování ve smyslu zákona o azylu v případech potíží žadatele o azyl se soukromými osobami v zemi původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2003, č. j. 4 Azs 14/2003 - 48, publikovaném pod č. 115/2004 Sb. NSS, či v již zmíněném rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36. V rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, dostupném na www.nssoud.cz, vyjádřil právní názor, že „*vybrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny*“. Nejvyšší správní soud rovněž již v předchozím rozsudku, týkajícím se přímo žalobkyně, vyslovil, že „*obavy stěžovatelky z obrožování života ze strany bývalého přítele a jeho kamarádů,*

nadto za situace, kdy stěžovatelka ani nevyhledala pomoc u státních orgánů, nelze podřadit pod žádnou ze skutečností uvedenou v zákoně o azylu, která by odůvodňovala udělení azylu. Problémy stěžovatelky ve vlasti tak nebyly zapříčiněny azylově relevantními důvody ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, tedy pronásledováním z důvodu rasy, pohlaví, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů“. Současně odkázal i na rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, podle něhož „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona)*“. I k pochybnostem o schopnosti státních orgánů ochránit žadatele o azyl v zemi jeho původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozhodnutí ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, dostupném na www.nssoud.cz.

[15] K námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ustálené judikatury je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů mimo jiné tehdy „*[n]ení-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené*“, a to zejména tehdy „*jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS). Nedostatkem důvodů přitom „*nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny*“ (srov. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů bude dána rovněž tehdy, „*opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek*“ (rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud rovněž již v rozsudku č. j. 3 Azs 47/2009 - 59 odkázal i na rozsudky týkající se přímo řízení ve věcech mezinárodní ochrany (č. j. 3 Azs 23/2006 – 40) ve vztahu ke kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[16] V nyní projednávaném případě bylo přezkumu krajského soudu podrobena rozhodnutí žalovaného o opakované žádosti žalobkyně, jímž byla tato žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Krajský soud byl vázán žalobními body uplatněnými v podané žalobě, v nich však žalobkyně toliko znovu zopakovala svá tvrzení, která uvedla již v první žádosti, proti aplikaci § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu žalovaným uplatnila toliko obecnou námitku, že žalovaný stručně odkázal na fakt, že jde o žádost opakovanou a že aspekty dosavadního pobytu ve vztahu k jejímu partnerovi navíc reálně zcela pominul. Rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný, neboť se všemi uplatněnými námitkami žalobkyně ve vztahu k naplnění podmínek udělení mezinárodní ochrany dle § 12 i § 14 a § 14a zákona o azylu zabývá, rovněž tak posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany vyplývá i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného. Skutečnost, že soud dospěl ke stejnému právnímu závěru jako žalovaný, avšak odlišnému od názoru stěžovatelky, neznamená, že právní otázka byla posouzena nesprávně, ani nečiní rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

[17] Nejvyšší správní soud neshledal opodstatněné ani tvrzení stěžovatelky, že její žádost byla zamítnuta z důvodu nedostatečnosti jejích tvrzení o pronásledování a že bylo na místě v případě pochybnosti rozhodnout ve prospěch stěžovatelky, protože v situaci, v jaké se žadatel

o mezinárodní ochranu uchází, na něm nelze požadovat, aby svá tvrzení doložil důkazy. V daném případě nešlo o situaci, na níž by bylo lze aplikovat zásady, jichž se stěžovatelka dovolává. Její tvrzení o pronásledování v zemi původu ze strany jejího tamějšího přítele, či „jeho“ lidí nebyla žádným způsobem ze strany žalovaného, ani soudu zpochybněna, byl toliko správně učiněn závěr, že tvrzený způsob pronásledování není „azylově relevantním pronásledováním“ dle § 12 zákona o azylu, jak uvedl žalovaný (str. 3, 2. odst. shora).

[18] S tvrzením, že stěžovatelka je v rozvodovém řízení s manželem a má nyní přítele v České republice, s nímž chce zde zůstat, se žalovaný vypořádal na str. 4 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a soud proto správně neshledal důvod ke zrušení rozhodnutí žalovaného pro vady řízení. Doplnkovou ochranu nelze udělit za účelem sloučení rodiny, k tomu lze odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž plyne, že manželství žadatele o azyl s občanem České republiky „není zákonným důvodem, na jehož základě by stěžovatelce vznikl právní nárok na udělení azylu v ČR. Jak žalovaný správně uvedl „azyl za účelem sloučení rodiny je upraven v ust. § 13 zákona o azylu a počítá s udělením azylu rodinnému příslušníku azylanta“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003-55, publikovaný pod č. 28/2003 Sb. NSS). O popsanou situaci v případě stěžovatelky nešlo, neboť její manžel není azylantem, nýbrž je občanem České republiky, navíc v době řízení s ním byla v rozvodovém řízení.

[19] Stěžovatelčina tvrzení o vztahu k příteli nejsou způsobila účinně zpochybnit zákonnost rozsudku krajského soudu v posuzované věci; relevantní by mohla být toliko pohledem zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, nikoliv však v řízení o žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 Azs 18/2005-35). Lze doplnit, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 – 43). Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žalovaný i krajský soud v souladu s citovanou judikaturou vyhodnotily tvrzené soukromé vztahy stěžovatelky tak, že nemohou být bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[20] Za určitých okolností by mohla naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost, a to dokonce i za situace, kdy to stěžovatelka ani výslovně nenamítne. Dle usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39 totiž další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2010, č. j. 1 Azs 20/2010-238). O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat mj. tehdy, pokud krajský soud „v jednotlivém případě hrubě pochybil při vykladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následně kasační stížnosti“. V daném případě Nejvyšší správní soud v této rovině posuzování rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným neshledal.

[21] Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že námitky, jež stěžovatelka učinila předmětem sporu, byly v judikatuře zdejšího soudu řešeny a krajský soud se nedopustil žádného pochybení, které by mohlo přivodit odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by tak založilo přijatelnost kasační stížnosti.

[22] Judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky, které stěžovatelka vznesla v kasační stížnosti. Kasační stížnost tedy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky; Nejvyšší správní soud ji proto shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2014

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu